

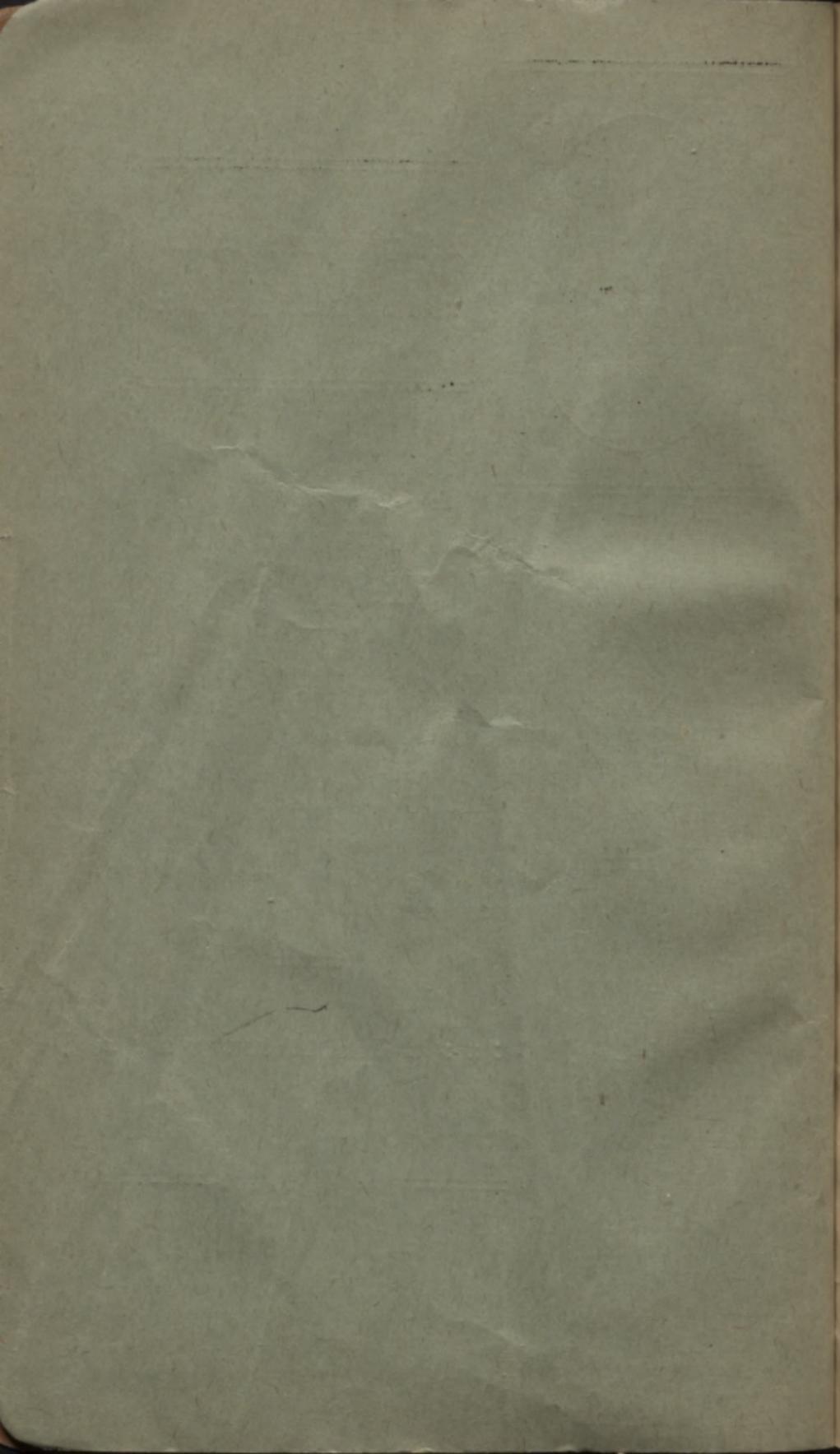

Brihwsemneeka rakstu
:: komisijas išdewumā ::

Wehrotajos
* Utminas par *
Brihwsemneefu.

==== Zena 10 kap. ===

==== Rigā, 1911. ===

B
810.09

Wehrotajas

~~4~~ a+

Etminas par . . .

.. Brihwse mneeku.

2389

Rigâ, 1911.

Latv. PSR Valsts Biblioteka
LNV. 58-187

a
60.

[„RIGAS AVISES“ DRUKĀTĀJA]

Muhſu mihiſtai ſwaineenei

Treulandu Otilijai

par neaismirſtamà brahla paſchaileedſigo
kopſchanu gruhtâ ſlimibas laikâ

pateizibâ dahwinatas

no

fazeretajas.

litterisq; iuribusq; iudicis

TITULUS LIBRI

de librisq; iuribusq; iudicis
et iuris iudicis iudicis

et iuris iudicis iudicis

et iuris iudicis iudicis

Atminās kāvejotees pee Brihwsemneekā, atmosħas feħras un ilgas peħz dahrgà neaismir-stamà aħsgahjeja. Nepeeluħd samà nahwe farau-stiżi muħsu radneezifkàs saites, bet gaiħħas, ġweħtas juhtas pret labbari un padoma dwejju dsiħħwes gruħtos briħxhos palik w-cenumeħr.

Kad teħwa mahjā eeraudsiju deenas gaiħmu, tad-Brihwsemneek's ġwejxumā jau flaitija 24. gadu un tamdekk mani personigee ee spaidi fahklas tad, kad-Brihwsemneek's jau bija wiħra gados. Par wina behrnibur un jaunella gadeem tikai sinu pastahstit no nelaiku wezaku nostahsteem. — Brihwsemneek's d'simis 20. oktobri 1846. gadā Roħa i s-ħo s-pee Aisputes, Kursemé. Tehws*) bija Latweeti, Brihwsemneekā maħte turvretim Wahzeet, d'simufi Julie Haak. Maħte laikam ari maso Friziti buhx audsinaju si Wahzu garā, ko spreesħu no tam,

* Jekabs Treulands d'simis 1820. gadā kā wagara weenigais deħls Blendeenē, Kasdbangas pagastā. Rebd-neekā amatu ismähżijees Leepajā, wiexx eeguwa zunfes meistara teesibas. Beħla k teħwu Aisputet eezeħla par-fawa amata wezalo (eltermani), kuxam ġawrafahrt bij teesibas eeżelt mahżellus par-felleem un peħdejox par-meistareem, kas-notika loti swinġaq l-kahrtā zitū meistar luuħbu htné. Gavā amata teħws bijis rets pratejs un sewijskli akurats, ta' ka katra wina pagatawoto leetu pil-niġi wareja usluħlot par-mahħslas darbu. Reis teħwam no deħla peenahl fina, ta' preeksj Magħawwas Kunjanżewa etnografiskàs musejas lai isgatawojot laukha imnezzibas riħlu paraugus, ta': arħlu, ezeħħas, rulli, grahbelli un daċċu zitū. Ko wifū teħws ijsstrahdajis ar-naħħa pa-liħdibu weenigi roħam loti maşa weidā. Għis wina roħu darbs kola materiali weħl scho baltu deenu glabajas minneta musejja. — Wina slaisse sedli Aisputes ijsstahħdes

la wehlakā muhschā tehws muhsu gimenes dsihwē ari sawā otrā laulibā beeschi farunajās Wahzu walodā, lai gan sirdi palila Latweetis, karsti mihleja sawu tautu un dsiki tai juta lihds. —

No Roķaischu kroga Brihwsemneela wezaki pahrgahja uš dsihwi Kandelu muischā pee Valtaķeem, kuru tehws bija rentejis, bet ne ilgi tur dsihwoja, jo Brihwsemneela mahtei tur pahral gruhti ehot llahjees sadishwē ar laudim — gahjeeme, tā ka wixa lahdā issamisuma brihdī pat tehwa preefschā nokritusi uš zekeem un wiau luhgusi, lai atstahjot scho weetu. Gadijees tā, la tehws Kandelus, tas ir eeguhto inventaru un apšehtos laukus, išmainijis pret namu, kuršch webl tagad atrodas Aisputē tā preekschpehdejais Boju eelā. Atminu, la tehws fazijs, ja weenu gadu wehl buhtu warejis isturet Kandelos, tad buhtu tizis par „bagatu wihrū“, jo zena labibai nahkošcho gadu pazehlujēs otrīk leela. Nu tehws bija nama ihpaschnieks un waretu domat, tā peekopjot amatu eesahkhees patstahwigaka, ehrtaka dsihwe. Te peepeschī Aisputē un winas apkahrtē ūhla plositees loleras sehrga un wiša dsihwe zaur to bija apdraudeta. Brihwsemneela mahte ūjis hailes newarejuši pazeest un

---

tika godalgoti un labprahrt pirkli. Tehwa darbs sawulaik bija lotti eezeenits pee apkahrtējeem muischneeleem, bet kad Aisputes apkahrtē pehdeiem ūluwa finams dehla Brihwsemneela patriotisms, tad tehwam zaur to nahzās zeeest netikween materielt, bet ari moraliskā finā. Tehws dsihwu dalibū nehma pee Aisputes Latweeschū ūbeedrisķas dsihwes, buhdams weens no ūcheenees pirmās Latweeschū ūbeedribas dibinatajem. Pee deesgan wahrigas wezelibas tas palizis amatam uſtizigs lihds 70. mūhscha gadam. Tāns gados apmehram winu wehl eezechla par pilsetas domneku. Skaidrs, iħsts goda prahs un leela labfirdiba bija tehwam galwenakās ihpaschibas. Pateizotees lotti mehrenai un ūhrtigai dsihwei, winsch ūfneebja firmu wezumu un, buhdams ūpirgts garā libds pegdejam dwaščas wilzeenam, nomira 82. mūhscha gadā — 1901. gadā.

Iuhguſi tehwu, lai ar wiku behgot. Nospreeduſchi braukt us Leepaju. Wezmahminas (tehwmahtes?) usraudſibā wezaki atstahjuſchi maſo Friziti un tad dewuschees želā. Tomehr tahki wiku now tiluſchi, jo pehz tam, lad bija nobraukuſchi apmehram puſzelu — proti, lihds Mifstaru krogam, Brihwsemneela mahtei parahdijuſchā ſaſlimſchanas ſihmes un tuhlik wiku greeſuschees atpaſal, kur pehdejā pa weenu deenu bijuſti mironis. Kā īchini gruhtajā brihdī kahjees maſajam Frizitum, to gan war eedomatees! Tehws ſtahtſtija, ka iſſamifumā un behdās abi ar maſo dehle nu ſtrehjuſchi namam apkahrt, no kura ſchlihruſes mahjas dwehſele — ſeewa un mahte...

Laiks wiſu dſeedeja, dſihwes wehtraſ noſtahtjās un ſirſchu ſahpes aprima. Maſajam Frizitum pretim, eelai pahri, dſihwoja daiļa jaunawa — Anna Schmit, kura jau daudſreis nelaikēi dſihwai eſot ſneeguſi palihdſigu roku un pat maſajam Frizitum bija paſchuwuſi pirmās bitſites. Reis ſooā paſtaigajotees ta wehſa laila dehļ nokehuſe ſawu ſihda lalatiņu un to apſehjuſi Frizitum, no kam tehwſ ſpreidis, ka ta behrnam buhſhot laba pamahte. Un liſtenis wiķus kopā ūaſtija...

Tehws otrās laulibas ūahkumā namu pahdewa un atkal pahrweetojās us dſihwi Rokaischos. Jaunās pamahtes un wezmahmuſinas usraudſibā maſais Frizitis uſauga par loti rahtnu, labu behrnu, kuržch ne reis no pirmajās netizis ſodits.

Reis pamahte to jautajuſi: „Frizit, kadehļ gan tu weenmehr turi galwiku ūahkihi?“ — „Es tatſchu ar freijo azi neredsu,“ wiņšč atbildējis. Waj tanī laikā tamdehļ buhſ greeſuschees ūee ahrsta, to nesinu. —

Atnahza laiks, kur wojadſeja ūahkt „mahžitees grahmata“, us ſo behrns bijis loti fahrs. Wi-

nam dauds valihdsibas naw bijis wajadsigs, jo pa dalai wijsch tanī eelausijees pats. Kad ar lafjchanu jau lahga weizees, tad masais Frizitis — nahloshais Brihwsemneeks — jau dewees us lauku pee strahdneekeem un teem lafjis preeschā, kas bijis pee rokas (laikam sawā apsinā loti preezigs, ka to war). Biuu neapmeerina ja tas, lo mahjās redseja un dīrdeja, wijsch luhdsas us skolu.

Wezaki sawu dehlu nodewa lahdam skolotajam Waldeberg am Rokaischu muischas skolu, weeteja kroga tuwumā. Wehlak, kad mahzitajs ar baronu Manteifelu vahrluhkoja skolu, skolotajs wareja lepotees, ka masais Frizitis ir wina Laabafais skoloneeks. Skolotajs lizis lafit Wahzu grahmatā, bet mahzitajs jautajis: "Waj tu, dehls, proti ari latwijsi lafit?" Us to puiseñs atbildejis. ka protot gan un lafjis weikli jo weikli un lafito sinajis ari labi atstahstit.

Ta, pehj Brihwsemaeka pascha nostahsteem, bijusi wina laime, ka agri nodots skolā, jo Rokaischu krogas, kurā wezakeem tagad nahzās dsihwot, ir muhra ehla un pahral mitra, jo uhdens lihshus lijis un gar seenam tezejis semē. Laikam sche puiseña wahrigā organismā jau buhs eeperinajuſchees pirmee ūlimibas dihgli, kuri winam wehlalā muhshā wairs neatlahwa attihstitees pilnā ūlōknibā un ūpehla. Ari estetislā finā kroga dīthwe winam bijusi nepatihsama, jo nahzees noslatitecs daschā reebigā ūlatā. *) Jauneeshi arweenu weegli mehds uskert, lo zitti dara un beeschi launumā ūahl mehginates paschi, bet jaunais Frizis Treulands nowehrsas no tahdeem ūlateem; wiāu jau agri modusēs daituma ūajuhta, un eedsimto ūlumibu wairs nespēhja ūmaitat eereibuscho ūihlofchanas. —

*) 1855. g. bijuschi tuwumā apmetuschees ūlōkai un kroga beeschi ūpehlejuſchi ūara musiku, tad masais Frizis behdsis us tuwejo meſchu, jo newarejis panest ūelo trofni.

Ilgī puišens nepalika laulu školā, jo drihs wiņš luhgtin luhdsās, lai wezali wiku raidot Aisputes a p r i n ī a ū k o l ā, ka waretu tikt uš preekšchu. Minetā aprinku školā par inspektorū bija tolail Š e h l e r s, mahzibas waloda — W a h z u mahzibas preekšchmetos wingrinotees, tika eerožnats uš eewehrojamu tchakkumu un zentibu.

Mahjas dsihwe tanī laikā riteja uš preekšchu: jauni gimenes lozekki radās un atkal aīsgahja, palika tilkai wezakā mahja, kuru Brihwsemneeks, behrns buhdamš, mihlejis un wiſadi puhlejees to eepreezinat, gan tai dahwinadams ūdumus, gan ari virkdams tahdu maiši, tahdu jchi labprahī ehduši. Reis brahlis no pilſehtas pahrnahldams mašajai mahsai pahrnefis ſerwiſi iš alwas, kas laiſtījuſes kā ūdrabs, ar ko pehdejai ūgatawojis tahdu laimigu preeku, par tahdu jchi nebija wehl ūaprojuſi un wiſu muhſchu to nāv aīsmirſuſi. Sche jau behrns, wiſeem ūpehleem luhkodams e e p r e e z i n a t z i t u ū, rahdija, kā h d ū w i h r a m b u h s t i f u m ū. Bet zēlaš jautajums, kur gan preekšch wiſa ta wičam, kā ūkolenam, radās lihdselli? No eeskaitītās ūabatas naudinās, kas wičam tiluſi dota, wiņš ūewim to wišwajadſigako atrahwīs, lai tilkai z i t u ū waretu eepreezinat!

Dsihwe vrāſija ūawu dālu: radās wezakeem doma, zelt Aisputē jaunu namu, lai ūewim nodrošinatu meerigu ūastinu wezuma deenās. Materialā ūinā wičus ūchinī ušnehmumā pabalstija mahtes wezaki. Ūapirkla ūokus, algoja ūrahdneekus un tā wiſus preekšchdarbus jau ūgatawoja Rokaischos. Atlika tilkai gatawo buhweſ materialu aīsgahdat uš 4 werftis attablo pilſehtu, pee ūam wiſeem bij ūilnas ūokas darba — ari Brihwsemneekam, ūrī ūagri dabuja eepaſihtees ar realās dsihweſ nastam. Wiņš pats man reiš ūastijā, kā wičam ūafaras brihwlaikā bijis jawed ūmagi ūteauti ūalku ūesumi uš pilſehtu, kur zēla ūasthwais ūaſčas ūalns un lejā ūpe, ūukā nereti

eereibuschi wihti eebraukuschi un dsihwi wairs ne-
isikuuschi ahrā. Domās pawadot jauno Brihw-
semneku pa ūcho bailigo zeli, fazelas drebulti:
ka gan wiisch, pats ūhziisch augumā, spehjīs fa-
waldit ūrgus, ka tee lai noturetu ūmago we-
sumu.

Lai gan lihds ar nomu wezaleem auga nah-
lotnes zeribas, to mehr tehwa makā radās robs
ais roba un truhfumā bij Brihwsemneka
turpmakais beedrs. Aprinka ūkola jauneklis
mahgijās kotti tschallī un ari tur eeguwa pīr=
mā ūkoneekā ūlawu. Kad tehwam ūahzees
flahtees wiſai gruhii un ari jaunbuhwetā nama
dehl bij eelritis parados, wiisch nolehma dehlu
iſnemt no ūkolas un to ūahlt mahzit amatā. Kad
inspektors Kehlers to dabujis ūnat, wiisch pats
atnahzis ūee tehwa un ūazijis: „Ko juhs dora?
Juhs ūk zentigam dehslam atraujat mahzibas,
tāpat ka ūunim iſrauj māises gabalu iſ mutes!
Es juhs nemas neprafischu, — wiisch wehl tur-
pinās ūkola naht!“ Ūuisens tad dabuja ne-
ween brih ūkolu. bet Kehlers ūnam pat
lihdsi ar ūweem dehleem, kā ari muhsu ūafistama-
jam tauteetim Re m i ū i m, ūafneedhs ahrpus
mahzibam matematiku un Latiku walodu. Kas
gan aprakstis jaunās dwehseles preelu: newiss
amatā ūee ūodatas un ihlena ūnam bij nolemts
iſburt ūahkamioas laimi — bet atpākal ūee
grahmatam! —

Kad Brihwsemneks nobeidsa aprinka ūkolu,
ūnam, kā tāhdam, kās eefahzis pa dsihwēs taku
staigat, ūahzees ūpstahtees kā ū ūrupta zela. Žik
daudi ūarstu wehlešhanos toreiſ ūebuhs ūildju-
schas wina jaunās ūruptis: ne ūpstahtees, waj eet
atpākal, bet ū ūreekschu — pa gara attihstibas
zeli! Žik daudi wina wehrigā ūz ūebuhs
pehtoschi ūhkojuſes ūpfaht ūez ūauneem mahzibu
awoteem, lai ūpird ūnat ūaw ūahpftoscho garu!

Wezaki pa to laiku domaja atkal ūawas
domas: nowebrojuſchi, kā dehla meejas ūpehki
now ūe mehroti amatam, ūurā tehws wina bija

ſahzis mahzit, tee nospreeda, ka winam jamahzas par tirgotaju un tamdehk gribaja winu aifwest uſ Selgawu. Brihwsemneela behrnibas wadonis lihds ſchim bija liktenis, kurſch tagad peepeschi ka aifleediejs nostahjds zelā: Brihwsemneeks ſaflima ar nerwu karſoni — tifu. Niknā ſlimiba stipri aifnehmuſi wahrigo organiſmu: karſtuma murgos Brihwsemneeks beeſchi gultā uſlehzis ſtahwus, grahbſtijees gar ſeenu un reiſam pat fails iſlehzis ahrā iſ gultaſ, dodamees uſ durwju puſi: eſot jaſohji — jabrauz... Nahwe ſchoreiſ wiſu ſaudjeja. Nowahrguſham meeſā un garā, wiſam wajadjeja daudž laika, lai atkal ſakrahtu dſihwibas ſpehkuſ.

Schis gruhtais peemeleſchanas laiſ ſomehr Brihwsemneelam atneſis ari ſawu ſwehtibu, jo wiſam nahkotnes zeribās tad uſlehza jauna ſwaigſne. „Peterburgos Awisēs“ wiſch uſgahjiſ ſiku, ka Gorku mehr neezi baſ ſkolā eeſtahjotees, zentigakos jauneklus pabalſtot ar ſtipendiju. Wiſa moſchais prahts nu neſas uſtureeni un nebijs wairſ atturams.

Wezali wiau ſarihkoja zelā un dewa tam ſawu ſwehtibu. Kad tehwſ dehlu iſwadijis, wiſch ſazijis: „Dehls, ja tew gruhti klahjas, tad tu fini, kur tew ir tehwa mahjas un kaſ tewi ſagaida.“ Schee wahrdi bija balſams Brihwsemneela dwehſelei, wiſch toſ nekad neaismirſa un ſchirkhanas brihdī eedwehſuſchi tam jaunajās kruhtis tahdu ſpirgtumu un droſmi, ka wiſch droſchā palahwibā dewees pirmo reiſ ſawā muhſchā tahtakā ſwefchumā, lai nahtu, kaſ nahekdams.

Jauneklis tad ſkaitija 17 gadus. Wiſch nonahk Gorkos, noleek ſpoſchu elhameni, par ſo wiſam teek peespreesta jau no pirmas deenās kroka ſtipendija. Peespreestā ſtipendija bijuſi 10 rublu mehnēſi it preeſch wiſa, ka dſihwokta, pahrtikas, apgehrba un grahmata. Galvenā pahrtika bijuſi, puſdeenās ſupa un rubdu maiſe, kura tikuſi atlauta eht, zil iik grib.

Beeschi peetrushzis ari pusdeenas, tad Brihwsemneels gahjis skolas slimnizā, Iai atpuhtinatu wahjās azis un nowahrguscho meešu. Bet ari slimnizā wijsch turpinajis mahzitees gan no grahmatam, gan no peeredsejumeem un nowehrojumeem par daschadām slimibam, ſewiſchki lipigām slimibam (ſlikto ſlimibu u. t. t.) pee ſkoleneeleem, un ſchis ſlimibas breeſmigām ſekam, tas wika tahtakā muhscha gaitā wiram à bee-deklis aifween ſtahwejis preelich azim un wiwu paſchu no tahdām ligam wahju beedru pulkā iſ-hargajis. Iadomā, fa wiram ſche laudik, ſweschā apfahrtne eedſihwotees nenahzees weegli. Bet jaunam aifween weegli pahri tilt wiſām gruhtibam!

Sweschumā wiaa ſirdsjubtas ſiprati ka-wejās pee dſimtenes — pee ſawejem tehwa mahjās. It negaidot wezakai mahſai, kura pate jau apwekkē ſkolu, nahk dahuana no brahla: jauna zepure ar ſtaifstām roſem rotata, kuras gitas ſkolas beedrenes pa weenai ween, kluſu peſhavinadamās, wehlaſ no zepures nolafija. Jaunella plaschā, miheſtibas pilnā ſirds ſche at-ſpogulojas wiſtrahſchukās krahjās. To no ſawejem ſchaurajeem lihdselkeem ſpehja eetaupit jaunibā tas Brihwsemneels, kuriſch wehlaſos gados gresnuma neeeredſeja un zilwela ahreenei nebuht nepeegeesa wehribas.

Fa mahzibas ſchinī eestahdē wiram teigami weikuschiſas un fa wijsch tur pehz trim gadeem ſpojchi nobeidsis pilnu kurſu, tam par leezibu dahuana no ſkolas puſes — ſtaifis mehriſchanas aparats — aſtrolabija, fo wijsch pahrwedis mahjās iſleetojis, taheem draugeem iſmehridams robejchās. Breſts wezakeem leels. Brihwsemneels nu nemas ſtahſtit, to ſweschumā redſejis un peedſihwojis, bet par brihnumu wezaki nowehro, fa dehlam nahkas gruhti latwiſki runat, jo runajot wijsch beeschi ſtoſtas. Bijis taheu laiziku ja-wingrina mehle, lihds ſamehr atkal runajis weikli un weegli, fa agrak.

Tà Brihwsemneeks zaur nenogurstoſchu zentibu un ſaujotees ar daschadeem gruhumeem, bija ſahneſiſ tahdu paſahpi, kurā zilwels jau war noſtahees patſ uſ ſawām ſahjam; bet wiſch nebuht nedomā reiſ uſſahktā gara gaſmas zelā apſtahees, waj ar paſchapmeerinaſchanos luſkotees atpaſak uſ to, fo ſawā jaunajā mubſchā jau paſpehiſ ſahneegt. Ne, pahri iſdeeniſchſibai pehž augſtumeem ſahl neſtees wiſa prahts! Brihwsemneeks dodoſ uſ Peterburgu, lai eestahtoſ iſ a I n u i n ſt i t u t ū. Garā redſu tehnu atkal ſwadam dehlu taſlā zelā — uſ Peterburgu. Lai gan wiſa ſirds ſlumſt, ka newar dehloſ zela ſomā hōſi dot ſeltu, ka beechi dſihwes zelu nolihdsina, et ka tas jaufiz neſinamam liſtenim, tomehr ſawā apſinā wiſch ari lepns, zeredams, ka tilzentigſ un kreetns dehls wiſam eeneiſis ſikai preeſtu ween, lai gan ehrſchekains tas zelich, kurū wiſch ſewim iſraudſijees.*)

Tè atkal dſihwes zelā wiſam ronaſ ſchkehrſchli — telpu truhkuma dehſ wiſu tur neuſnem. Neatlika nekaſ ſiſt, ka apſtahees un apdomatees...

Rauda, 50 rublu, kurus ihſtas mahtes mahſia Lina Petera kde bija patapinajuſi, gabja uſ heigam... Kà kroka ſtipendiatam wiſam nahzāſ eekemt weetu domenu walde par mehrneeku; ar tahdu weetu opgahdajees, Brihwsemneeks dewas no Peterburgaſ uſ Maſlawu gatawā weetā pee algaſ ar 12 rublu mehnēſi. — Nonahkot Maſlawā, wiſam bija atlifuschee 75 ſapeikas, no neſati ſahbaki un nobilis apgehrbs, bet ſirdi un domās pilns ar jaunella labakām zeribam un ſparu uſ jaunu zihau un zenschanos uſ preeſchku.

Brihwsemneela ſmadſenēſ breest jaunas domas: ka tapt par ſawas dſihwes laimes kaledju un ka aplaimot arizi tuſ.

*) Kad pee iſwadiſchanaſ ſpehruschi foli paſr ſleeḡni, tad jaupuſchi jaunu meitu, kurā nehuſi 2 groſſus ſtaſtu ſemenu ogu neſtawās, fo wiſi uſluhkojuſchi par labu ſihni un ilgi wehl par to runaja.

Tahbi ūaleji jau bija aīsgahiušči tahla ūweschhu-
mā Brihwsemneekam papreekšču: wina ar ūa-
weem ahmura klawdseenem modinaja
tautu uš jaunu rihtu, dširksteles ūchlihlas, Krif-
damas uš wišam pušem un ūahda no tam
ari eekrita Brihwsemneeka jaunajā ūirdi, eeđegāš
un wehlak ūsleesmoja ūposčha miheſtibas leesmā
preekšč tautas un ūehwijas.

Jaunais Brihwsemneeks, pehz ūawa mehrla
traukdamees pats, lištenim dauds pehz ūela wairs
neprafija: wina "stiprais prahs" un "zeetū
grība" wišom ūeščlikhra wajadſigos ūpehkuš if-
lauftees zauri "beesem mescheem" un "stipreem
muhreem," lihds ūamehr ūaſneedsa toš dſihwess
augſtumus, ūxi mums wiſeem labi ūinami. —

Ir waſaras brihwlaiks. Tehwa mahjā
poſčas ū ūwehtku deenu: wiſas malas ūeek
ſpodrinatas un iſtabas ūitadi eerihkotas. Wi-
ſeem darba pilnas rokas, jo ūagaida ūa dahrgu
weesi dehlu un brahli iſ Maſlawas pahrbrau-
zam. Meħs, mahſas un jaunatais brahlis —
wiſi wehl maſi, tomehr no wezaſas mahſas ūe-
lam raiditi uſ ūeſchu, lai pahrnestu ūakumus,
no ūa piht waikagus. Ūeek pagatawots ari
transparents ar ūjrafstu: "Sweiks dſimtenē!"
Nakti wiſs ūlušu. Rihtā agri atmoschoſs ar
puſtoſchu ūirdi. Kās tas? Waj nedfirdeju ūasta
ſwaniku? Waj brahlis jau ūlahtu? Mahte
peezechluſes ūtaigā ūluſeem ūoleem, ūehwſ ūreezigi
ūsbudinats: brahlis pahrbrauzis, ūikai mums
behrneem wehl ūapaleek gultā, lihds ūamehr
wiſč ūiguleſees — atpuhliſees no garā ūe-
lojuma.

Meegs nogahjis, meera wairs naw ne-
ſahda: ūahds gan wiſč ūiſkatas, ūo wiſč
ſazis un ūo pahrwedis ūukulam? Tee ir jau-
tajumi, ūxi weens zaur otru jauzaſ galwā.
Wehdigi dabonam wišu redjet: ūahds wiſč
mihiſč un ūabs un tomehr it ūa ūehts! Gan
brahlis muhs wiſus ūluhpsta un noglahstu, gan
ari ūaſneedi ūatram ūa bilſchu grahmatai un

ſaldumus, tomehr mehs bihſtamees wiham tuwootees. Ur laiku tomehr muhſu kautrefchanas masinajas, jo brahlis prata ar mums eedraubsetees.

Mani brahlis labprahrt aufleja uſ zeleem, noſauza mani par „faimneeziti“ un ſazija, tad es iſaugſhot leela, tad kuhſhot wiham pur fainneezi, turklaht beeschi atlahrtodams tas dſeeminas wahrbus, kure teifts, fa fainneeze runzi kuhlufi kureſch krehjumu nolaſijis, bet qalā iſnahk, fa fainneeze pate krehjumu iſlaſijufi. Wiſch man ari rahdiya ſawas goda ſihmes un turklaht ſoliya, tad paugſhot leelaka, fa tad man dahwinachot tas walkaſchanai la rotas leetu. Ak, laimigee behrnibas ſapki, zif tahli juhs tagad eſeet!

Beeauguschee wiſi ſehſchas vee puſdeenaſ galda. Brihwſemneeks wehlas, lai tehwſ ari eedſertu vee ehſchanas pa glahſei alus, kureu tepat eelai pahri war dabut. Alwehris ſawu maſu, wiſch weenam, waj otram no mums eedob ſudraba naudas gabalu. Alus itin drihs mahjās, un ſihla nauda, tas atlikusēs, tatſchu jaatdod atpakaſ, bet Brihwſemneeks itin kluſi to ariveenu neſejam eespeesch ſaujā atpakaſ. Kahds preels! Ko tilai wiſu par to newareſ nopirk! Schigleem ſoliſcheem tad aiffaſchamees vee mahtes, rahdam tai dahwanu un wiha lihds ar mums preezajas...

Tad mehs kopā ejam pastaigatees pa dahrſu. Ari tur dahrſa weža buhdīa glihti uſkopta: grihda un ſoliſchi ſneega balti, ap durwim ſaluma wihtnes un vee ſeenam wainagi. Zif dauds tur tehwam lo jautat un ſtahtit, zif dauds dehlam lo klausitees un ſawukahrt iſjautat. *)

*) Wiſwairak tehwam weizas ſtahtit par ſawa muhſcha bagataſeem peedſiħwoiumeem ar Kurjemeſ muifchneekem-baroneem, ar kureem wiham bijuſchas amata darifchanas, fa pehdejee ari wehl tehwa laika nebiya atmetuſchi ſawus wežos aiffpreedumus. Brihwſemneeks par to aifween intereſejas, lai gan minetos ſtahtstoč bija noſauſjees jau dauds reiſas.

Tehws lopā ar pahrbraukūjcho dehlu tad apstaigaja wiſas weetinas, vee kūram dſimtenē pehdejam faſtijās dascha mihla peemika iſ paſcha behrnibas. Tepat jau netahlu daschas werſtis aif pilſehtinas Rokaiſchu muſchias gatuwē tās weetas, kur Brihwſemneeks mahzijees pirmos ſolischus ſvert, kur kuplo leepu paehnā rotaļaſees un kur, ka „grahmatas“ pratejs, gaſijs uſ tihrumu ſemes ruhkeem jaunas ſinas wehſtit. Tepat jau ari tas zelſch, pa kuru Brihwſemneeks mehrijs pirmos ſolus uſ ſtolu ar „grahmatam aſotē“. Waj ari wehlaſ, pa ſcho paſchu zelu ſtaigajot, nebuhs iſſapavots ſapnis par augſtſkolu tai paſahwibā, ka „dauds goda wiſru auguſchi ir gruhtumā“!

Brihwſemneeks loti mihle ſawu dſimteni un labprah tini apmellē pehz gruhtā darba laika ſweſchumā. Te jau ari ſtrautiaſch preezigali tſhalo, putnīai lihgsmaki dſeed un puķites mihi-gaki ſmarscho — neka ſweſchumā! Wiſs, ko Brihwſemneeks dſimtenē pahrbrauzis reds, dſird un mana, wiſa „domas un juhtas ſazilā.“

Wezala mahſa ar draudſenem Brihwſemneeka pawadibā poſchas uſ paſtaigaschanos pa meſchu — Miſiakalnu, Aisputes turumā. Ari mehſ behrni topam nemti lihdſi. Zil brahlis te jauneeſchu ſabeeedribā ir patihlams un jautrs! Katrai puķitei, katrai ſahlitei meſchā un laukā wiſaſ ſin pateikt wahrdū. Teeſ ſalaſitas pa trim no latras ſugas un pawiſam jobuht dewinām daschadām ſugam. Iſrahl raibs puķu puſchlis, tomehr tam wiſam ſchinī reiſā peeschkir ſawu noſthmi, jo Brihwſemneeks to prot atteezinat uſ ſiņmigām tautas dſeeſmikam*) par trejdewinām puķitem, kas jauneeſchu starpā ſazet wiſpahreju jautribu. Waj

*) „Trejdewini“ tautas apteiku ſahles ſpirta no-wilkumā teeſ leetotas vret mahgas ſaitem. Brihwſemneeks, vee gadijuma buhbams leels humorists, ſchinī gadijumā buhs ari minejis puhsčamus wahrdus.

brahla jaunās beedrenes ari bija tautas dseesmu
pratejas — to neatminu.

Peenahk sahlu wakars. Istabās smarschot
smarscho pehz swaigajām meijam. Dahrja buh-
dinā pee seenas peestiprinats no saķupehdinam
ispiktais „Lihgo.“ Metas krehsla. Schur tur
apfahrtne paspīhd leefmas no ajsbedsinatām dar-
was muzam. Brihwsemneeks, nostahjees dahrja
attahlakā kaltinā, wehrigi klausas, kā Laschas
muishā meitas un puishi sahlihgot. Dseesmās
noklausījies, Brihwsemneeks spreedā, kā nelihgo-
jot jau wairš tā, kā senakos gados.

Aisriteja jaukais wasaras laiks, peenahza
schķiršchanās brihdis un lihds ar to muhsu dſih-
wē atkal eestahjās ildeenišķiba...

Brihwsemneeks ar laiku muhsu behrnu dweh-
zelēs veenehma arween gaishaku un skaidraku
tehlu; wijsu gadu zauri par to ween runajām
un spreedam, kā tad buhschot, kād brahlis wašarā
atkal pahrbraukshot un eestahsees laimigee un
jaukē brihschi wika ūlahtbuhinē. Kahdas gaisha
pilis tad netika zeltas un kahdas domas tad iſ-
domatas! Reis tatschu muhsu ilgam gals: pee-
nahza gaibitā wašara un sinamā laikā ta pate
šwinigā rihloschanās us zeenijamā weesa sagaidi-
šanu, tee paſchi straujee ūrdspūksteeni, ta pate
wehrigā klausīšchanās, waj tikai jau neatšķan
pastā swanisch. Galā tatschu — rati norihb.
Istabā wiſi halezas kahjās, weens otram wehl
paguwis paſazit: „Brahlis!“ un wiſi pa dur-
wim ahrā winam pretim...

Pasta puifis — Latweetis nolez no bukas,
zela ūomas teek eenestas, un Brihwsemneeks,
wehl daschus laipnus wahrdus ismainijis ar
ſawu wedeju, ar kuru pa zelu braukdams jau
laipni bij ūarunajees, ūneids tam rolu, turklaht
tam ūaujā labu balwu eespeesdams, tā kā pehde-
jais, gluschi pahrsteigts no ūawa ūunga dewibas
un laipnibas, dſili palkanijees pateizas.

Pehz siltas apsweizinaschandas, no muhsu
puses selo apluhkoschana: spahrnots mehtelis,
melna platmale un us kruhtim pee sikhnas fara-
jas zela soma, kura mums isleekas loti nosleh-
pumaina.

Ari tagad wehl newarejam tuhlik draudsigā
pałahwibā brahlim tuwotees: leelā zeeniba pret
winu un sinamais respeks, kuru winsch mums
eedweja zaur sawu isturešchanos, muhs no wina
attureja. Kad brahlis ar mums mihič farunajās,
tad walodā wiſadi islozijamees, lai tikai winsch
nebuhu jausrundā ar „tu.“

Brihwsemneeka ažs tahlumā weenmehr pa-
leek nomodā pahr peederigeem dsimtenē. Winsch
agri jau mums masajeem palihdseja tehwam
buht par avgahdneeku, nosazidams, ta muhs
jaraidot skolā un fa par skolas naudu winsch
gahdaschot. Reis ſcho avgahdibu usnehmees,
winsch to ari iſweda zauri l i h d f g a l a m,
tahdā weidā aif nepelnitas mihičtibas mums
nolihdsinadams muhscha dſihwes teku.

Kad mehs behrni jau bijam ifauguschi lee-
lasi, tad agrakā ſajuhlmiba pee brahla ſagaidi-
ſhanas nekahdi nemasinajās, bet peenehma tikai
zitadaku ralsturu tanī ſinā, la nu winsch muhs
vahrbaudis mahzibās un ari apluhklos muhsu
skolas leezibas.

Brihwsemneeka tehwischēgā ſirds preesk
mums pulst filti weenumehr, weenalga,
waj muhsu ſinashanas winu apmeerina,
waj ne. Winsch mums ari jau grib rahdit,
ta iſſikatas paſaule ahrpus dsimtenes un aifwed
muhs ſewim lihds us Leepaju, kur pirmo reif
redsam juhru. Brihwsemneeks loti mihičja juhru
un gribuja ari mums tagad rahdit, ta ta, bes-
galgi tahla un plascha „ſtalti, balti lihgo rahmā
laizinā“. Bahri mums laiftas karfta wasaras
ſaulite, kura ar ſameem ſeltiteem ſtareem muhs
eetin ta burwju tihllā; tee ari atſitas pret wi-
niſcheem un mehs wiros redsam laiftoschās fidraba
dſirkſteles lezam un dejam. Te Brihwsemneekam

nahk prahitā tautas dseesma, kuru wišč mumss usdod eemahzitees, sawā starpā ūzenechotees: „Saules meita, saules meita, mitosimi wainadsius: tew ar selta wiſuleem, man fidraba lapinam...“ Tahlači pastigatees pa juhmalas ſimilitim til patihkami: Brihwsemneeks, nonehmis platmali, eet tuwi jo tuwi vee paſcha uhdens. Tikihds nahk wiſnitie, wiſč ūzegas ūahnus un kahdu laiziku ta turpina sawu rotoschanos. Par peeminu nemam no juhmalas lihds ūzalitos dsintara gabalinus un baltos gleemefiſchus. Tad muhſu zeli atkal ūzkeras: Brihwsemneekam vežz atvūhtas laika jazelo us Maſlawu, kur to ūauz dſihwes nopeetnee peenaykumi un mehs dodamees atpakač uſ tehwa mahjam — eespaideem un peedſihwojuemeem jo bagati. Muhſu apnemischanas, paſteizotees Brihwsemneeka eespaidam, tagad ūahka paliki nopeetnačas, ūwehtakas, parahdotees dſinai paſcheem mahzitees un zenstees, lai muh chā ar laut ko ūzneegtu. —

Ta Brihwsemneeks muhſu behrna fantasiā darbojās lā teiksmaina burwju uguntiao, kura mumss par dihwainu vreetu parahdijās, ūpoſchi ūzlejmoja un atkal nosuda. Pet lād wehlakā muhſchā jau paſcheem nahzās ūtuhret sawu laiwiku pa dſihwes juheras wiſtigajeem wiſneem, tad Brihwsemneeks mumss tahlumā ūapa lihdsigš hahſai, arween par mumss buhdams nomodā un pareijo zeli rāhdidams.

Atminu, lā Brihwsemneeks aijween ar leelu ūajuhiſmibu mehdsu runat par ūawas dſihwes labalaſeem gadeem Maſlawā. Tur wiſč atron Waldemaru, lā gaischu ūpihdelli ūawam gariqam redses aplelam, tur ari mellejamas ūaknes wina turvomaſajam darba ūpehlam. Maſlawā Brihwsemneeks ūchuhpuli ūahra ūaveem ūkaiſtakeem dſejoleem un ari pamatu lika ūawam muhſcha darbam — tautas garu mantu ūrahſchanai. Tas bija wina dſihwes idealačais laikmets, uſ kuru

atškatotees wehlakā muhschā wehl wareja ūmaidit,
taut gan ruhgums peepildija wina dweheli.

Kad Brihwsemneelu aizinaja eestahtees
tautškolu inspeltora amata Kursemē — wixam
nahzās ne masumu apdomatees, jo paredejea, ta
wihus tos darbus, kuri winam bija preeaugušchi pee
ſirds, lihds ar jaunā amata ušnemšchanu buhs
jaatmet — jaatstahj ari materiala ſinā nesalih-
dšinami labala weeta. Winsch tomehr paßlau-
fijs ūawai ſirdsbalsij, kas winu ſtubinaja turp-
mal ſeedot ſpehluſ darbā pee tautas fehrdes —
winas ſtolam. Lihds ar to Brihwsemneela muh-
schā eefahfis jauns laikmets.

Redsu winu ūuldigā ſeemas laikā doba-
mees zelā amata dariſchanās : plats laſchols
ar augstu aplaſſli mugurā, galwā ahdas ſepure
un lahjās garu garee tuhbā ūahbali — ūa-
gehrbees tā, ta wixa laſnejais ūahws tilko
ſpehja paneſ ūmago drehbju naſtu. No tahda
garaka brauzeena pahrzeļojs, winsch aifween
bijā ūafalis, berjeja rokas un it tā drudsi trih-
jeja. Tomehr par zela gruhtumeem
winsch til dauds neschehlojās, tā par behdigajeem
apſtahlleem, ūahdos winsch atradiſ daschas taut-
ſolas : ūegeļu grihdas, krahſnis pa puſei ūa-
brukuschaſ, laiſch duhmus ahrā, zaur logeem
ſaltais ſeemelis puhsch eelschā un t. t.

Ūmags bija wina uſdewums tā ſolas re-
formatoram zihā pret dascheem muiſchneekeem,
ſinameem Wahzu mahzitajeem un pa dalai ari
pret dascheem tumšoneem — pagosta ūetscheem.
Beeschi Brihwsemneeks ūahſtija, zif gruhti wixam
nahzees ūahſtees weenam pretim augiščā mineteem
lungiem ūolegijas ūehdes. Kahdi aſi zihniki tur
bijā jaiskaro, lai iſwestu zauri ūawus noluhlus
un aifſtahwetu ſolas intereſes pret winu ap-
ſuhnojuſcheem aifſpreedumeem un bruhiſtoſcho
waru.

Brihwsemneeks ar wixaem wiſeem tika galā,
pateizotees ūawai retai daudspuſibai tā ralſtos,
tā ari darbos. Ar aſo zihnas eeroži — ūawu

tahkredsigō, gaischō prah̄tu — winsch usstahjās, kur wajadsigs, ar nelošamu, zeetu gribu, isleetojot pat bahrdsibū un draudus un atkal ar gudribu, wijigu prah̄tu, tad wajadseja pahrleezinat, lai ſafneegtu ſawus noluhlus.

Brihwsemneekam peemita retā ihpaſchiba paſiht zilweku pebz pirmā azu uſmeteena: ja zilweks winam iſlikās weenteeſigs, winsch tam tuwojās kā draugs, wiſadi iſpalihdſedams wahrdeem un barbeem; ja turpretim lahds uſtahjās augſtrah̄tigſ un lepns, tad taħds Brihwsemneekā ſastapa nepeeſjamu preelſchneeku, kurſch ſlovojās wahrdeem un ſpehji peezelotees ahri podarija ſarvnai galu.

Atminu, ka reiſ pee wina lepnā pajuhgā bij peebrauziſ lahds no Kurjemes baroneem. Domajams, ka zits it godbijigi un ſteidsigi ween buhtu qahjiſ „taħdam augſtam lungam“ pretim, bet Brihwsemneeks tihschā prah̄ta wilzinadams it omuligi fehſch pee puſdeenas galba un lepno weefi gaidot mahza wingrinates pazeetibā.

Pee laħda no Kuldigas aprinča pagasteem peeder Alſchwanga, kuru weh! tagad peeslaita pee Kurjemes tumiſchakeem apgabaleem. Winu apdiſiħwo ſatoltižigee „ſuiti,” kuri arween wehl peepaturejuſchi ſawu tautiſlo apgehrbu. Brihwsemneeks ſawā laikā wineem gribija eegroſit ministrijaſ ſkolu. Dauds tamdeħl winam iſnahza braukashanu, daudsas ari bija ſarakſtiſchanas. Reiſ pagasta wezakais ar ziteem pagasta amata wiħreem bij aħnħluſchi pee Brihwsemneeka. Peħdejais nepeekusdams ilgi jo ilgi nehmās wiħus pahrleezinat, laħdu labumu taħda ſkola wiħu lolojumeem aħnejis un ziℓ wina loti wajadsiga. Galā ſtubrgalwigeet wetħchi, it kā firði miħlitinati, no Brihwsemneeka awadotees fazijsa: „Ko juhs, kung, ar muuſ iſdarisejt, ſchuiti meħs ċham un ſchuiti paliksim!“

Brihwsemneekam nahżas loti gruhti braukat pa ſemes zelu no Kuldigas zaur Aisputi (tan) laikā wehl nebij dſelħszeta, tas peħdejo ſaweno

ar Leepaju), lai tahlāk nošķūhtu Rīgā pee kura-tora un tamdehl nospreeda mainit ūsu dīshwes weetu. Dīshwe Leepajā winam riteja parastā fahrtā: pee gruhsā darba muhschigā zīhā.

Kā finams, Rīgā Brihwsemneeka teeshee preelshneeki tāni laikā bija Kapustins par kura-toru un Polkovskis par direktoru. Abi Brihwsemneeku ļoti zeenija un mihleja. Wini ari finaja, ka Brihwsemneeks ir ari dzejojis un īahdi wičam nopolni Latweeschu rakstneezibā, nosaul-dami wiču par „латышский князь и поэтъ“*).

Gewehrojuschi ari, ka Brihwsemneeks školās leetās waretu buht wičem labā roka tikai tu-wumā dīshwojot — wiči to aizinaja pee ūewis. Brihwsemneeks labprāht pallaufija īchim aizina-jumam, jo no ūenakeem laileem wičch jau ļoti mihleja Rīgu — īcho Latweeschu garigo zentru.

Tee gabi, kuros Brihwsemneeks darbojās īopā ar augščā mineteem preelshneeleem, bija tas gaischakais periods wičā wiča inspečzijas laikā, jo tee bija pedagogi wahrda pilnā ūinā. Wiču ūmallās inteligenzes gaischēe mehrki pilnigi ūaskaneja ar Brihwsemneeka idealajeem zenteeneem, tamdehl ari Brihwsemneeks wičus dehweja par „gaischām personibam“ (СВѢТЛЫЯ ЛИЧНОСТИ).

Ne ilgi Brihwsemneekam bija lemts īopā strahdat ūhehtigo darbu ar ūwas intereses pa-balsttajeem, jo wiču weetā nahāc tāhdi, ūri, ū Brihwsemneeks muhsu starpā īsteizās, pabalsti-šanas un dīskakas ūpraschanas weetā, wičam drihsak ušmetās par pretineeleem, mehgina dami politiku eewest ūtolās.

Rehšam ūche Brihwsemneeku iħstas zīhnas laikmetā. Pirmā zīhna ar Kursemes muishneeleem

*) Minetee augstee pedagogi wiču warbuht tam-dehl tā nosauza, domadami, ja Latweeschu tautā buhtu muishneeku fahrtā, tad Brihwsemneeks ūwas garigās inteligenzes pehz buhtu nostahdams tāhda dīshwiha godā (ķnass).

un Wahzu mahzitajeem bij ifzihnta un Brihwsemneeks winā pilnigi usluhkojams kā uswaretajs, jo tur winsch usstahjās kā likumu ispilditajs; pēhdejā zihna turpretim bija sihwaka un ašaka, iā kā ta pašcam Brihwsemneekam lobās faulos un winu pēspeeda sahēt domat par zihnas lauks at stāhſchanu.

Redsu Brihwsemneeku tchinī laikā pahrnah-kom no kuratora kanzlejas: winsch isskatas ihgns, haruhginats, aseem gihmja panteem un dīku domu leunku peerē. Uz jautajumu: „Kas tew kaish, waj tu neesi faslimis?“ winsch atbild: „Es buhtu aisween pee laba prakta, ja man nebuhtu darišanas ar tahdeem školas wadoneem — tchinowneefseem.“

Brihwsemneeka gara stahwokli ari loti no-speeda pahraf nogurdinoſchais darbs „отчетъ объ осмотренныхъ училищахъ,” (ſikojuim un ſpreedums par pahrraudſitam ſkolam un ſkolotajeem), kas winu aiſween us ilgatu laiku ſaiftija pee ralſtamā vulta. Winsch tad beechi ſazija, ka tai weeia winsch labprahf buhtu apbraukajis ſimts ſkolu un dſihwā garā wadidams ſkolotajus buhtu paſtrahdajis daudſ wairaf ſwehtiga darba paſchā dſi h wē, neka ſehdedams pee nedſi h wā burta.

Ka Brihwsemneels tanî laikâ bija galig
samaitajis nervus, tas redsams no tam ka
wisch patwism bija saudejis meegu. Wafareem
gulfotees wisch luhdsâ kahdu no sawejeem, winam
kaut lo lasit preelshâ. Tila israudfitas weenaldsi-
galâs, garlaizigalâs leetas, lai tilai klauftotees
winu eemiidsinatu un kad tas ari nelihdseja, tad
Brihwsemneels kahdas reisas pat kehrâs pee lih-
dsella, lo sawâ muhschâ zitadi nekad nebija lee-
tojis un neerebseja — wisch isidsehra pa wihma
glahsei degwihna, las winu lai apreibinatu, ka
waretu eem'gt un eeguht garam un meešai til
wajadfigo atpuhtu !

Brihwsemneelam lä inspeltoram wairs naw wasaras brihwlaika, — redsu winu weenumehr

ſawa ralſtamā pulta preelichā, pee kura wiſch mihleja darbotees ſtahwedams.*). Wina preelichā ofizielee papiri laudſchu laudſem, luxus jaralſta „za nōmeromъ“. Dſiki domās nogrimis, wiſch trenklat trenkla ſpalwu un turklaht jo beechi lihds ar tinti wičam jaleeto ari ſawas firðasafinis. Wiſch mehdſa ralſtit ne pehz ſchablona, bet iſlatr̄s wahrds, daudſlahrt pahrdomats un apſwehrt̄s, galā uſ papira parahdijas it kā afmeni eekalts.

Tā dorbos un domās nogrimuſchu Brihw-ſemneelu aizinaja pee ehdamā galda. Wareja redset, kā wiſch aizinajumam ſeloja mekanifki, neaifwabinajees no ta, kas wiča ſniadſenes nupat nodarbinoja. Brihwſemneeks ehda ſoti ſteidsigi un newis ar baudijumu.

Kad Brihwſemneeks zik nezik juſtas brihw̄s no darba nastas, wiſch labpraht ari pehz pusdeenas eebaudiſchanas mehdſia gultā iſſteeptees un atpuhſtees. Vija ari tahdi laiki, kur Brihwſemneeks pehz pusdeenas ar ſawu nelaiki kundſi mehdſa ſpehlet kartis („zuhzinass“), kas jel uſ ihſu laizīku wiča domas lai iſſlaidetu.

Wehlakos gados wiſch pehz pusdeenas lab-praht laſija laut kō jautru preelichā iſ Heines dzejoleem, pats deesgan nopeetni laidams, zitus praia lihds aſaram ſmihdinat.

Brihwſemneeks Maſlawā dſihwodams jau mehdſa ſeedot weenu wačaru nedelā ſatikſmei ar tautas jauneem zensoneem un domu beedreem, kuri pee wiča ſapulgejās. To vaſchu jauko pa-raſchu wiſch ari turpinaja Rigā dſihwodams. Še redsam wiču kā weefmihligu nama tehwu, luxch ſawus weefus pee ſewis aizinadams aizinoja ar wahrdeem: „Luhgtu, luhtu, eſat iſ laipni!“ Zahdos wačaros mehdſa pahrfpreest par literaturu, ſabeeedrisleem jautajumeem un ſkolas

*) Schahdu ſtahwoſki pee ralſtiſchanas wiſch eehma tadehi, lai netrauzetū, pehz wiča domam, aſinu pareijo rinkoſchanu.

leetam. Brihwsemneeks scheem wakareem pee-
schihra ihpatneju raksturu, sewi paſču noſtahdi-
dams par garigo wadoni.

Reis kahdā no mineteem wakareem 3 l u h =
d o n i s flahtesoscheem laſija preeſchā ſawu dſe-
joli „Atraitnes dehls“. Atminu, kā Brihwsem-
neeks vehz tam, kād nopeetni bija noklausijees
dſejolu ſaturu, kā jaonekli atwadas no mahmi-
nas, dodamees uſ augſtſkolu, kur ar truhkumu
zīhnotees beigās patſ ſkuhſt dilonim par upuru
— iſſazijas, ka dſejolim ahriga forma teizama,
bet tendenze — pehz wiia prahia — atbaidoſcha
preeſch ziteem zentigeem jaunekleem, kuri tapat
no laimes mahminas ar pahrtizibu neapweltiti,
tomehr gribetu dotees ſweſchumā augſtalai gara
gaiſmai pretim.

Brihwsemneeks nepagura iſweenu pamudinat
uſ taħaku zentibu, kur til ween wiſch pamanija
kahdu garigu dſirkſteli pamostamees.

Kuldigā Brihwsemneeka laikā dſihwoja jau-
nais dſejneeks F ride n ber g i s - M e e r i n ſ ch.
Kaunigs un baſligiſ wiſch reis atnahza ar ſawu
dſejolu ſrahjumu pee Brihwsemneeka.

Atminu, kā wiia wakareem ilgi kopā ſehdeja :
Meeriansh laſija preeſchā ſawus dſejokus un
Brihwsemneeks ſlaufijas, pamahzijs un uſ daschu
lo aifrahbijs. Drihs ari Meerina „Lihgas ſla-
nas“ (I. dala Brihwsemneekam dahwinata) nahza
ſlajā un jaunais ſazeretajs uſ preeſchu Brihw-
semneeka mahjā palika par miħlu, labi eeredjetu
draugu.

No ſchis ſatiſmes man jau bija eespehjams
nowehrot, kā Brihwsemneeks iſturejās pret jau-
neem rakſteekeem, waj dſejnekeem, kuri meh-
ginajās garigos raſchojumos. Wiſch n e k a d
n e a i ſ b i l d i n a j a s ar newaļu, ne ar
ſobodamees no ſewiſ atbaidijs, waj aifstuhma
turpretim wiſch mudinat mudinaja un, kaut
buhtu tikai masas ſpehjas, tās paſčas Brihw-
semneeks uſteiza un droſchinaja it kā dahrſneeks,

kurejch dehstito jauno stahdiaku ſaudjē, laifta un
welk pee ſaules gaifmas.

Brihwsemneeks pat tahdā zelā modinoja
zentibu jaunos eefahzejos, ka daschs labš rascho-
jums, pee ſū pats leelu dalu ſawu ſpehku bij
leetojis, nahža klojā ſem ta jaunekla wahrda,
luru wiſch zereja ſafildit preeſch ralſtneeziflas
darbibas. Ja kahds no mums weblejās zaur
Brihwsemneela widutajibu ſawu koreſpondenzi,
waj tulkoju mu redset nodrulatu, tad Brihwsem-
neeks pee tam peelika wiſus ſpehkus; turklaht
pehz panahkuma, it ka uſ turpmatu zentibu pa-
mudinot, wiſch aifrahdiya: "Luhk, tawa lolotā
wehleſchanās t u h l i n peepildita!" Is manām
privatām wehſtulem wiſch pat mehdſa iſnemt
ſinas, luras winam rahdijs, ka buhtu awiſchu
koreſpondenzei derigas, un lila tās nodrulat,
pee tam, itka par tahdu rihgibu aifbildinadamees,
wiſch wehlak luhdſa, tad wehlotees, ka lai is
wehſtulem kautko atlahtiſbai neispauſchot, tad to
lai uſ preeſch ſaſinojot —

Daudſi ari pee Brihwsemneela greeſas pehz
padoma nahkamās dſihwes ſwarigajā jautajumā.
Pa leelakai dalai tee bija jaunekli, luri, gribed-
dami dſihwi uſahkt, nesinaja, uſ luru puſi
greeſtees. Tahdos jauneklos Brihwsemneeks
mehdſa papreeſch nodſilinatees, pehtijot wiſu
rafſturu un iſſinot, lura wiſu ſiſprakā puſe.
Tahdā weida atrabis peeturas weetu, Brihw-
semneeks neſkopojaſ ar tehwischkeem aifrahdiju meem
un guđru padomu preeſch jaunekla nesinamā
zelā zaur dſihwes muhſchu, turklaht beechi truh-
zigos jauneklus ari materialā ſinā pabalſtīdams.

Brihwsemneeks bija taupigs un paſchaif-
leedſigs, beechi ſewim wiſadas ehrtibas aifleeg-
dams, lai tilai ziteem to aiftaupitu. Wiſa
muhſcha dewiſe bija: wiſu preeſch ziteem
— preeſch ſewiſ netal Brihwsem-
neeks ſawas apgahdataja un labdara dahwanas
pee mums, ſaweeem peederigeem, jo ſposchi un

spilgti peerahdijis weenmehr: kad rubena wehtra bija apgahsuſi dahrſa ſehtr (ſchogu) un aſa pa- galma eegruwa, tad lihds ar krihtoſcheem ſtabeem un grodeem tehwam frahjās ruhpes firdi: kas palihdses? Tumſchās, baigās besmeega naikiſ wina gaiſchums un zeriba bija — dehls tahlumā. Kad wehlak man paſchai namu pahrwaldot lejā — pamatos — bija wajadſigs pagrabs un augiſchā jauns jumts, tad polihdsigu roku atkal ſneedſa mihiſtais brahlis, kureſch turklaht wehl iſſazija ſawu ſirſnigalo lihdsjuhtibu par moraliſtam zeefchanam, kuras man zaur to uſkrautas. Tehwa mahjā, zif ween atminos, nebiya ſwehtku, kur buhtu iſpalizis „kululis“ no brahla „mihiſtam kumoſam,“ no wina puſes ne- iſpalika ari nauda malkai, kad bahrgā ſeema tu- wojās.

Brihwemneeks ſawejeem tuwakā apkahrtne prata no azim nolaſit, kur un lahdā weidā pa- lihdsigu roku ſneegt, iſktru naſtu uſ ſewi nem- dams, lai tikai ziteem buhtu weegli un labi. Kad lahdā no peederigeem bija ſaſlimis, tad Brihwemneeks filtā lihdsjuhtibā iſpildija mihiſla kopeja weetu, ruhvedamees par wiſu un waja- dſibas brihdī waj naikis wiðū pats melleja ahrſta palihdsibu.

Satikkimē ar ſawejeem Brihwemneeks weenu- mehr bija pahral glesns un ſmalhjuhtigſ: rihteem peezehelees wiſch ar wiſeem laioni apwiſzinajās un waſkareem, pee meera dobo'eſ, tapat atwa- dijās. Kaut ari daschubrihdī ſteigdamees wiſch dewās prom uſ piliehtu amata darifchanās, tomehr mums nelad ſtrauji muguras neatgrefſa, het aifſween wehl paguwa mums roku ſneegt un mihiſeem ſmaideem mutites mums raidit atpakał, kad no loga wiku wehl azim pawadijam.

Brihwemneeks bija wiſās leetās „zela no- lihdsinatajſ“: pee paſtaigaſchanās wiſch mehdſa lihdsi nefat leetus ſargu, kureſch winam ari no- dereja ſā aiffargs pret wehju un ſauli. Wiſch ſtaigajia weegli un nebiya eeradis uſ leetus ſarga

dauds cibalstitees, bet gan puhlejās ar to no
zela aissiweest praulus, sihkus schagarikus, waj
ari nobihdit pee malas almentinus, pee kureem
wina lihdsi staigatajam waretu taħja pee-
daustees.

Ar Brihwsemneelu kopā zekot bija diwlahr-
kahrtigs baudijums, jo wijsch bija netikween lab
wadonis, bet sawā starpā pahrspreeschot redseto
un dsirdeto wijsch ik us ūla dewa paſſaidro-
jumus, turklaht nenoguris gaħdadams par sawejo
ehrtibu un labklahjibu zekū.

Brihwsemneels par wiſam leetam sawā
tuvalā aplahrtnē geenija g a r i g u m o ſ ch u m u,
tulħas walodas un leelus laika lawellus ne-
eeredsedams, jo kur parahdijs ihpatnejais
Brihwsemneels, tur paſauligeer preeli*) behgħin
behga.

Wijsch ari bija sawā finn audsinatajs jau
peeauguscheem. Bee kopejeem usnehmumeem wijsch
papreksch ruhpigi fastahdija planu, zitū ar
ħaweeem eeprekschejeem nodomeem un noluħkeem
neepafihstinadams. Brihwsemneelam waadseja
sekot alli. Ta wijsch peespeeda azis un auſis
wajadsigā briħdi turet valā un weħlak, eedfiliz-
notees wina nodomu panahlumos, wareja no-
weħrot, ka wina noluħki ajsween bija ħlaidri un
gaišchi, zil ħlaidra un gaišha ari bija wina
fids un ta wijsch, wišeem labu ween weħledams,
weenigi azis patureja sawa audselna garigo pee-
dīħwojmu koplinafħanu.

Brihwsemneela personiga istureħchanas bija
pilnigi wina eelshejjas dīħwes aħrigais weids.
Wina gars darbojās taħdā meħrā, ka pee teesħħas
dīħwes wajadsiham poċċawtees winam neatlika
nedj laika, nedj patilxħanas.

*) Par dejσħanu Brihwsemneels, peemħram, issa-
gijs, ka winam leekotees, it ka wiſi tee buhtu prahħa
juħiżchi, tas dejas saħle rinki greeħħas. Uri farfha
speħħleħħana „ar interesi“ winam reebtin reebta.

Sawai ahreenei winsch dauds wehribas ne-peegreesa. Jo ilgaki winsch kahdas drehbes wala, jo mihlakas tas winam bija un beeschi ne bes pretoschanas aprada ar jaunu mehteli, waj platmali, lo wina ruhpigà seewa winam bija apgahdajuji.

Amata darishchanas Brihwsemneeks gahja steidsigà, nerwosà usbudinajumà un nereti apdos-majàs tikai tad, kad jau patifam bija sakarjis un noguris. Beeschi aismirsdamees winsch scho tempo ari peepatureja, kad sawà walà gahja pistaigatees.

Reis Brihwsemneeks steidsas us kuratora fangleju. Pija wašara un winsch usgehrba weeg-lus swahrkus, kureem es, la nu sinadama, biju peeschuwusi epoletes. Wehlač, pahrnahzis mahjäs, winsch firñigi smeetamees stahstija, la eerehdni fanglejā winu esot peesobojušchi: epoletes bija nepareisti — otradi usschuhtas, ta la Brihwsem-neeks us pirmä ažu usmeteena isskatijas la ofi-geeris. Sinams, la es tuhlik steidsos sawu kluhdu islabot.

Godinajumus Brihwsemneeks neeredseja un patikchanas weetä drihsak israhdiya nepatikchanu. Winich tad wišadi prata iswairitees, lai neno-stabditu sewi pahrsteigtä lomä. Bitus turpretim eepreezinat winsch jau agrä jaunibä seewi bija nostahdijis la dsihwes uđdewumu.

Behdås Brihwsemneeks bija leels meerinatajs un drošchinatajs. Tahdås reisås winsch sluhbinaja usbrukušchås behdas „mehr ot ar Iritiška prahtha mehru un nedot pahr se wi ſai leelu waru juhtam, las nopeetnos dsihwes brihſhos wiſmasak dod gaischumu, ſpehku un meeru. Kas naw pahrgroſams, to drihsween jaſteids aismirſt, jo zitadi ta nelaime wehl dsihwon jaulk-dama un lawedama zitus barbus.“

Tokodamees wiensch mihleja ari ajsrahbit
us pasihstamo tautas dseesmiau:

Lai behdaja wels par behdu!

Es par behdu nebehdu:

Liku behdu us akmena,

Sper ar kahju uhdeni!

Sawâs wehstvles tahdâ reisâs wiensch aif-
ween wehl mehdja nowehlet drihsak atkal ee-
guht „dwehseles lihdsjwaru un
jwehstitu fir dsmeeru,” waj atkal „we-
selu spirgtumu” un „salu du hschu.”

Kad Brihwsemneeks us kahdu laiku darba
nastu bija nowehlis no plezeem un pilnigi
brihws jutâs no amata nepatikchanam, wiensch
pee sawas nopeetnibas beeschi parahdiya loti
jautru dabu. Tahdâ labâ prahâtâ wina weseligâ
humora dsirksteles sprehgat sprehqaja un wihs
wiensch ar to usjautrinaja. Reis*) Puhpolu
swehtdeenâ wiensch, sadabujis puhpolu farus,
nehmâs wihs pa rindai ispehrt, kaut gan pee
tam katrs glahbas, kâ waredam; galâ bihda-
mees, lai ari pascham sawukahrt ta nenoteel,
wiensch eeslehdja puhpolu faru sawâ rakstamâ
pulte. Atpuhshchoees no darba, Brihwsemneeks
omuligos brihshos mums lasija preekschâ Hei-
nes dsejolus, par kuru saturu wiensch un wihi
ziti tad firshigi smehjas. Kad mehs Brihw-
semneekam daschu lo jozigu pastohstijam is was-
pilhehtneeku dsihwes, tad wiensch iuhlit bija ar
sawu humoru klah, leetas un gadijumu nosauk-
damis ihsta wahrdâ.

Brihwsemneeks Maškawâ reis loti wahrigi
sasslimis. Us ahrsta eeteikchanu wiensch tad ge-
kojis us Krimu un apmetees kahdâ purwainâ
apgalâ, kur ahrstejot wiku speeduschi dser
lehwes peenu — lumisu. Tani weetâ

*) Tas bija 1896. g. Tornakalnâ kad bija sadoma-
jis bildinat few dsihwes beedreni, Otiliju Schubergu, kas
ari notika 24. martâ, Leeldeena swebtdeenâ (28. juliâ
laulats Lutera bašnigâ no mažžitaja Paufschena).

winsch mitruma un miglas naw wa-
reisj panest un pahreweetojees us Saltu,
kur turpinajis ahrsteschanoes. — Pehz ahrsteschano-
es, braukdams pa Melno juheru, sahjas dsejot
par juheras bangam, lai aismirstu tuwojoschos
juheras slimibu, ar kuru daudsi mozijuschees.

Wasaras brihwlaikā pahrelojis, winsch
tehwa mahjā beeschi ilgi neuskawejās, bet dewās
atpakač waj us Leepaju, waj ari apmetās Mā-
joros, lai papeldetos juherā. Wehlakā muhschā
winsch atsinās, ka ar aufsto juheras peldeschanoes
esot pahral forsejis, jo zaur to esot pahri dari-
jis sawām wahrigām fruhtim. Bija ari tahdi
laiki, sevischki Tornakalnā, tad Brihwsemneeks
ta wasarā, ka seemā rihtem bija eezeenijis no-
bereschanoes ar aufstu uhdeni, so winsch isdarija
loti pamatiqi.

Brihwsemneeks muhscha wehlakos gados
sahka peegreest jo leelu wehribu sawai weselibai
un us mata zentās ispildit ahrstu noteikumus un
ja tas tā nebuhtu bijis, tad nebuhtu sasneedis
to wezumu, kuru winsch sasneedsa. Winsch leetās
winsch zeefchi sahka eewehrot mehrnenibū: tad pa-
staigajotees jutās noguris, tad apstahjās, lai at-
puhsto. Seemas aufstā laitā pa ahru ejot ne-
pawīsam nefarunajās, baididamees saaufstetees.
Wahrigā weseliba, so winsch wiſeem ſpehleem
zentās uslabot un usturet, tad bija wina pa-
stahwigā pamahzitaja, ka kurā weetā iſtureeſs.
Brihwsemneeks allasch patureja azis, ka tikai
weselās meesās war peemahjot ari wesels gars;
bet neskatoeſs us beescho wahrgschānu, winsch
sawā darba muhschā peerahdijis, ka leels gars
war mahjot ari loti wahrigās meesās, ja pehdejai
peegreesch wajadfigo wehribu.

Tad Brihwsemneeks pehz gruhti nokalpoteem
gadeem atwakinajās no tautškolu inspektora amata,
winsch nebuht nedomaja besdarbibā atpuhstees;
turpretim winsch bij nodomajis jauneem ſpehleem
un jaunā weidā atkal strahdat preeksh sawas
tautas, ja tikai weseliba winam to buhtu atkah-

wuſi. Peemehram ſche noderēs iſwilkumi iſ daschām wehſtulem, kuraſ wiſch man ralſtijis.

Rigā, Tornakalnā,
29. junijā 1904.

„Beidsot reiſ eſmu atſtaſhijis ſawu iſpektora weetu. Iſ awiſem laikam buhſi iſlaſijuſi, ta mani ofizieli wehl grib zik nezik ſaiſtit ar ſkolas darbeem. Bet ſchi leeta wehl naw galigi nodarita. Schimbrihſham nu eſmu brihwā, pilnigi brihwā, ta putns brihwā gaiſā. Schi brihwibas apſika loti patihlama. Ar to naw nebuht ſazits, ta pilnā brihwibā nemaf neſtrahdaju, bet weenigi atpuhſchos, — ne, daschdeen ſtrahdaju pat wairak, nela ſenak, — rikai ſtrahdaju tāhdus darbus, tas man p a t i h ſ, tas man, ta ſakot, peeauguſchi pee ſirds. Un tas jau ir tas patihlamais.”

*

Ropaschos, t. i. Ropaschu dſelſſzela ſtazijas turvumā, iſbijuſchā Wentschu krogā,
17. aug. 1904.

„Pats wehl neeſmu — no daschām mahjas raiſem (laulatas draudſenes ſlimiba) un atpuhtas gribas aifturets — lehrees pee kahda leelaka, noveetnaka wiſpahriga darba. Planu gan ir deesgan, bet gribas wehl druſku nogaidit, eelam keros pee kahda leelaka darba, tas praſa laiku un ſpehkus. Daschas maſakas leetinas gan jau nahlaſ ſhad — tad padarit. Bet maſas leetas paleek maſas...“

*

Rigā, Agenſkalnā,
24. sept. 1904.

„Sawā tagadejā dſihwē ahrpus ſkolu iſpelzijas juhtos loti labi, ihpaſchi, tad redſu, ta iſpeltooreem ar latru deenu wehl jo wairak zonas nepatikſchanu. Preekſch tāhdām deenam Rigā ſkolas rewieja ministrijas vadomes lozelliſ kaſſ Golizins, par kuru bij iſpauftas ſinas, ta wiſch eſot wiſai bihſtamſ rewidens.

Nu gaīda Rigā pasču L. apgaismosčanas ministri. Tadehk ſche wiſadi ſtolu lungi leelā nemeerā, bet es — leelā meerā, kā man naw jaruhpejas un jaſkraida lihds..." *

Rigā, Agenſkalnā,
10. dez. 1904.

"Neesmu Tew rakstijis jau labi ūen. Notika tas wiſwairak tadehk, kā ahrpus bi-juſchā ofiziellā amata radās dauds un dascha-das wiſpahrigas intereses un lihdsdarbibas patriotiskās leetās, kas aīnem wairak laika un prahka, nelā ūenak noteikte tautskolu inspek-tora darbi. Tagad, kā laši awiſes, rodusēs wiſā walſti moſchaka, ſpirgtaku darbiba un wairak zeribu uſ labaku nahtotni, nelā lihds pehdejam laikam; awiſes runā brihwaku wa-lodu, kā lihds ſchim. Gribet gribas ari lihdsrunat — Latweeſcheem par labu. Tad wehl Rigā sahkuſes pilſehtas wehle-ſchanas zihaa. Ari te prahks neſas to lihds-ſpreest, lihdsdarit. Tā redzi intereses un darba — kurp til ſlatees un greſees. Un ſchahda intereses un darbs ſawet ſawē rakſtit wehſtules. Turklaht pehdejā laikā no ofiſialām nepatiſ-ſchanam netrauzetas, juhtos dauds weſelaks, nelā pehdejos gados, — un weſeliba atlauj ſtrahdat..."

Deemschehl Brihwsemneekam tilai ihſu Iai-zinu bija lemis ſilditees brihwibas ūalitē un lihds ar to preezatees par ſpirgtaku weſelibu. Bet drihs wirom mahltin uſmahzās newefelibaſ poſts, kurem galigi apdraudeja brihwibas apſiau un tāpat darba ſpehju. Sawām ſlimajām plau-ſchām wiſch 1905. gada rudenī melleja glah-binu Schweizes kalnu gaisā — Dawoſā. Tāni laikā pahr tehwijas horizontu bija ſawiltuſchees tumſchi, draudoschi mahloni, kureem ſeloja breef-migs negaifs, kas laidās pahr ūentehwu ahrem. Brihwsemneeks tad wehrigi pehtijs ſinas ahr-

un eekshemes laikrakstos un bija ari loti no-
ruhpejees par peederigo labflahjibu dsimtenē.
War eedomatees, ko Brihwsemneeks tahkumā sa-
jutis preeskch sawas karsti mihlotās Latvijas,
redsedams bresmās tās tautas Iolojumus, kureus
winch pa daikai pats bija audzinajis un mahzijis.

Wehtra rima, negaiss nostahjās, redseja tilai
wehl ugunigas schwihtras schur tur pahrlauscha-
mees un austoschais rihts parahdija milsigo postu,
kura leezineeks bija pats Brihwsemneeks, pahr-
brauzis 1906. gada pawašari iš tahlojam ahrsemem.

Rudenī Brihwsemneeks sawas mihlotās
dsihwes beedrenes pawadibā atkal dewās us
Kreewijas deenwideem, lai Jaltas labwehligā
gaijā pahrlaistu garo seemu un spirdsinatu sa-
was wahrigās kruhiis. No tureenes par Brihw-
semneeka weselibaš stahwokli nahza behdigas
wehstis. Brihwsemneeks pats aīf sahpem labojā
rokā wairs nespēhja wehstules rakstīt, bet tās
dilsteja sawai kundsei un pats tilai parakstija
wahrdū. No pehdejām wehstulem, kas jaunala-
jam brahlim rakstītas, sche klaht buhtu eewe-
rojams kahds iswillums:

Jaltā, 12. martā,
1907.

....., Us kuru puši tagad pehz Taweeim
nowehrojumeem grosas weetejo kauschu prathi
un simpatijas? Waj otrā Walsts Dome
ustrauz kauschu prathus tilpat stipri, kā pirmā,
jeb waj tagad jau sahk aust atsina, kā
Daugawa naw weenā lehzeenā
pahrlezama, ar weenu malku
isidserama, kā iklatram pahrak
leelam lehzeenam — pehz ne-
nowehrīchamā dabas un weh-
stures likuma — seko reakzijas
un kā iħst progresists ir-
tas, kas mahl iżwairit tautu
no reakzijas sekam, paklausidams
leelā Frantschu progresista un patriota Gam-
betta mahzibai: ja tu gribi polis

tifā foli spert us preekschu,
tað paþper papreeksch weenu
lahju, apraugi ar to, wai
pamats tawā preekschā zeets
un tifai, ja pahrleeginajees,
ka ir, welzi otru lahju pa-
lał."

Ilgaku laiku netikusēs ar Brihwsemneeku,
redsu winu pehdejo reis Ropaschos augusta
widū 1907. gada. Brihwsemneeks, eewehe rojami
pahrwehrtees, atgulees gultā. Ta pate mihlā
roko, lura mani kā behrnu glahstijuse, ari tagad
jo firsnigi sneedsas man pretim — tee paþchi
ruhpigee smaidi, luri wiſu muhſchu mani pawa-
dijuſchi, sehri man wehl uſſmaida — bet
mihlā ſeja, tapat kā rokas, tagad lihla
bahlumā. Winu tā atkal redsot aſaras birſt au-
malav...

Brihwsemneeks, aifween wehl dſihwi inte-
reſedamees, waizat waizā par manām ſkolās
leetam un tapat par nama darifchanam. Wina
atmina pehtoſchi luhlojas atpakał pagah'nē,
uſmelledama agrakos draugus un pasibſtamus
dſimtenē, apwaizadamees par winu dſihwes
likteni un, kas man ſewiſchki kriht azis, luhds mani
iſkatram no wineem pahrwest mahjās mihlus
ſweizeenius.

Nahlamā rihtā tant iſtabā, kur kopā ar
jaunalo brahli atrabamees, negaidot atveras dur-
wiſ un eenahk ſawas kundses pawadibā —
Brihwsemneeks, kurch mihi ſmaidi damas
ar parasto humoru ſaka: „Mehs nahlam jums
atdot wiſiti”.

Tani laikā Brihwsemneeks no rihteem, ka-
mehr wina iſtabu uſkopa un wehdinaja, mehdja
wehl peezeltees uu iſeet lahdai widus iſtabai
gauri, lai atkal ſaules puſe us werandas ehri
eekahrtotā gultā nogultos, kur ſtarp zitu no-
klauſijs awiſchu ſinās un ari pa brihſham dikteja
ſawu autobiografiju, kā ari preekſchwahrdu grahmas-
tinai „Gewehe rojamas darbineezes“ no Wehrotajas.

Brihwsemneela deenas schini faulē bija jau skaititas. Wiſu muhſchu wiſch bija iſleetojīſ deenas gaiſmu ſawem darbecm un tagad, pa- redſedams. ta nahks tumſiba, kuru neweens wairs nespehj ſtrahdat, wehl wehra azis pehz dſihwes gaiſmas pehdigajeem mirkleem, lai garu eetehrpv paleekamā weidā, laut ari waj meefas drihſumā buhtu padotas nebuhtibai...

Pee galda ſehſch wina uſtizamā laulatā draudſene un rakſta pehz Brihwsemneela diktata wina autobiografiju, kuru wiſch eefahzis or to dſihwes laikmetu, kad nonahk pirmo reiſ Maſ- lawā un eepaſihſtas ar Waldemaru. Brihwsem- neels atgulees runā rahmi iſchukſtoſchā balji, pee kam wina kruhtis ahtri zilajas un ſlepus wina beechi pahrtrauz.

Brihwsemneela wiſs muhſchis bija dſihwa, gaiſcha preelſchſihme labos darbos. Ari tagad, nahwigās ſlimibas peemekleis, wahrgulis buh- dams, wiſch nenogura buht nomodā par ſawu lihdszilwelu lablähjibu. Kad wiſam ſlepus uſ- nahta, wiſch tureja mutei preelſchā labatas drahniku un latru reiſ puhlejās peezeltees un attaſit hermetiſki aifwehrto trauziku un tanī ſplaut, lai muſhas nahwigos dihglus neisnehsatu un poſtu tahlač neisplatitu.

Ka Brihwsemneels pilnigi apſinajās ſawa ſtahwolka, ta drihs peenahks ſchirkſchanās brihdis, tas redſams no ſeloscheem wahrdeem lahdā ſa- runā: „No gribēju ſaſneegt, to eſmu ſaſneedsis; lo tad wehl es lai waretu peedſihwot!“

Wina ſtaiftee mati aifween wehl pilnigi ſedſa wina galvu un bija peepaturejuſchi ſawu gaiſcho ſtaifto krahu, jo winoſ neeraudſiju ne- weena balta un kad es par to iſſaziju ſawu preeku, wiſch atbildeja: „Man warbuht buhtu labaki, ja mani mati buhtu ſirni“.

Ta tad pee Brihwsemneela neredſejam wezuma paſihmes, wina gars ari bija atjau- tigs un ſtiprs lihds muhſcha galam — wina

dsihwiba beidsas, ta upura sweze, kuro, ziteem
swehtitu gaismu rahdijusti, pate galā isdjeest.

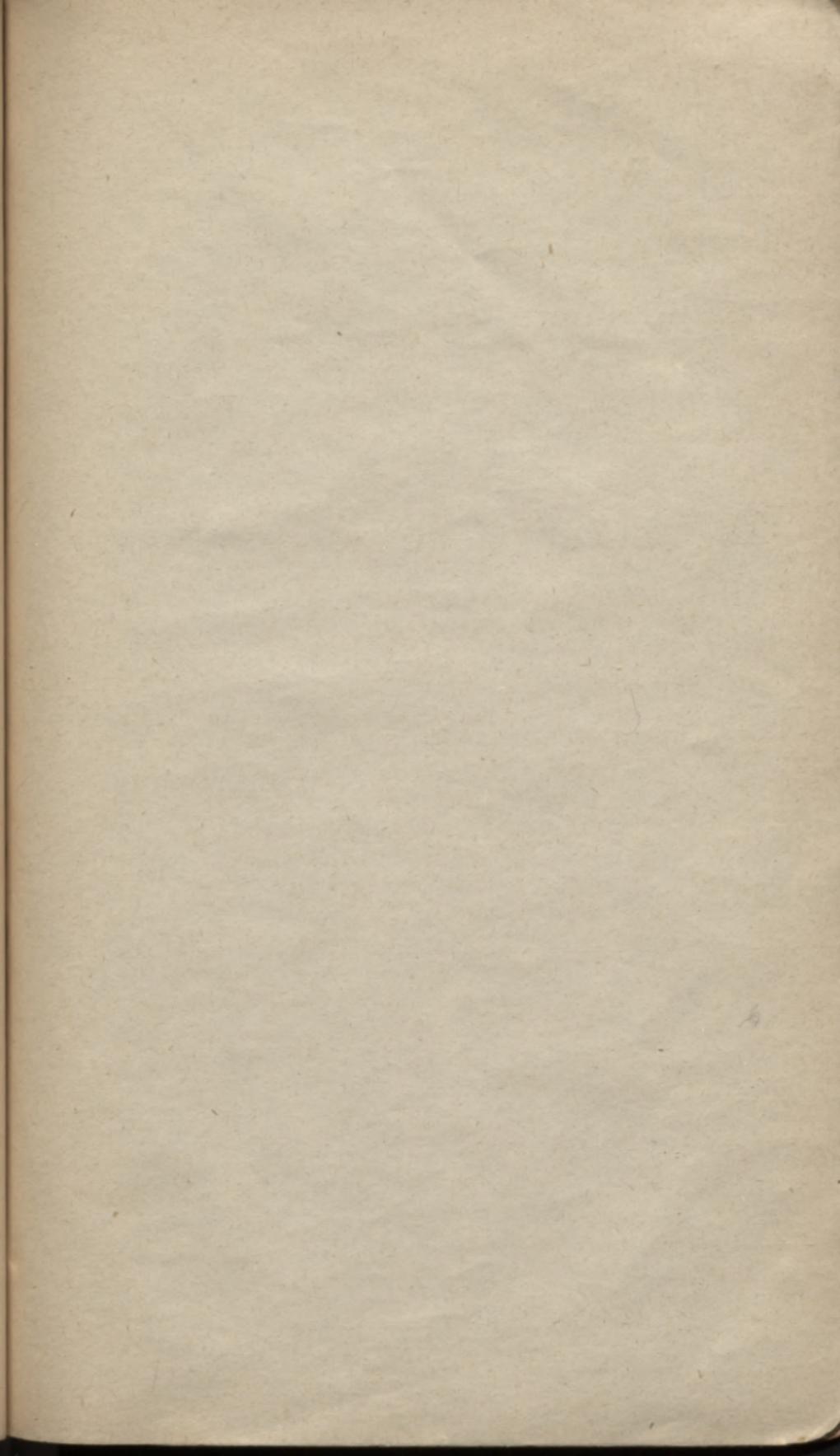
Wina reta pazeetiba un dwehheles meers
slimibas laikā bija apbrihnojami. Nekad winu
nedfirdeja schehlojamees par gruhtumu, waj
runajam par fawu slimibu. Sawus peederigoss
Brihwsemneeks mihleja redset fawā tuvalā ap-
kahrtne un mani aissween aizinaja, lai apfahschō-
tees us wina gultas malu. Wiaſch tad labprah
wehl noklauſijas laikrakstu siaās un mihi faru-
najotees, zil nu ſpehki winam to atlahwa,
luhkoja aismirstees fawā nopeetnajā stahwolst

Ihsī, bet neaismirstami bija ſchee pehdejee
brihſchi kopā ar dahrgo nelaiki. Peenahkums
mani ſauza, bija jadodas mahjup. Pee arwadi-
ſchanās noſkuhpſtiju winu waigā, pee kam Brihw-
semneeks ſazija: "Pee manas slimibas nemehdī
ſkuhpſtitees"! Wehl ſilti, ſirſnigs rokas ſpee-
deens — — „us redſeſchanos" — — us redſe-
ſchanos! —

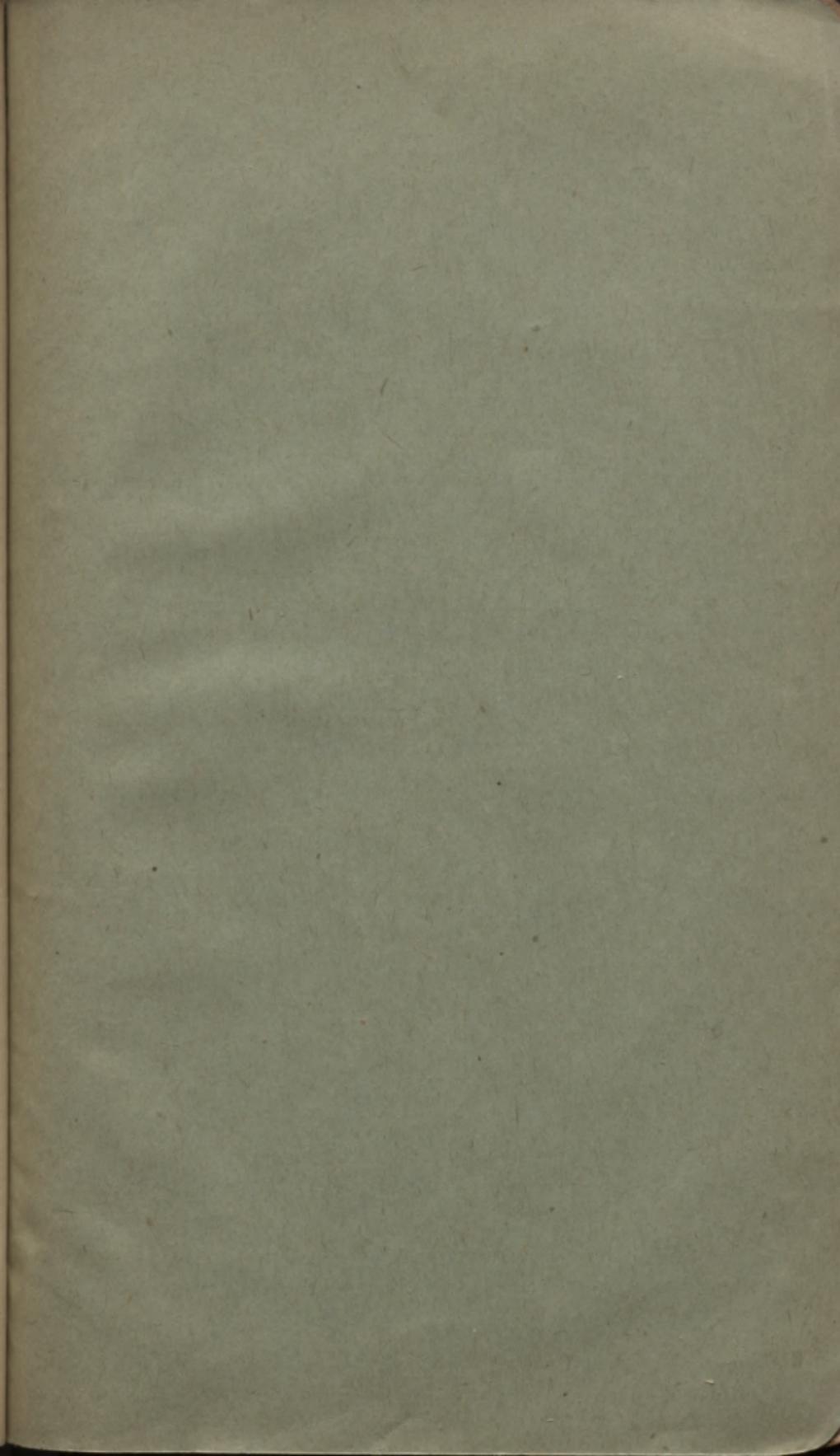
2. septembrī ſanehmu wehſit, ta Brihwsem-
neela wairs naw. Naw wairs mums mihſu
brahla — ſchehlotaja, garigā attihſtitaja wairs
nawa! Muhſu ſilti ſaulite noreetejuſti. Lai
nebuhtu ſalti, mehs, wina peederigee, tinamees
wina gara mehteli, a'minās, kurās filbiſimees
weenumehr, lamehr paſchi dſihwoſim. — — —

(

[- 50]

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309099166